

Lön till praktikanter, studerande och sommaranställda

A. Innan apoteket anställer ny arbetskraft ska man beakta arbetsavtalslagens bestämmelser om permitterade, uppsagda av ekonomiska eller produktionsorsaker och deltidanställda.

Permitterade ska först återgå till arbetet

Om apoteket har anställda som är **permitterade** ska dessa kallas tillbaka i arbete innan utomstående sommarhjälp anställs.

Skyldighet att erbjuda merarbete till deltidanställda

Om **deltidanställda** som redan står i anställningsförhållande till apoteket och som utför arbete av samma typ är villiga att utföra merarbete och det är möjligt att erbjuda dem det, t.ex. inom ramen för förläggningen av arbetstiden, semestrar mm. ska man gå till väga på detta sätt. Det är skäl att göra klart för den deltidanställda att det är fråga om merarbete för viss tid. Arbetsförhållandet omvandlas alltså inte till heltid, utan när man upphör att låta utföra merarbete återgår man till arbetsavtalsenlig arbetstid.

Återanställningsskyldighet

Om arbetsgivaren tidigare har **sagt upp** personal av **ekonomiska eller produktionsorsaker**, ska sommarvikariat som innebär liknande arbetsuppgifter erbjudas de på detta sätt uppsagda. Skyldigheten att erbjuda arbete fortgår **9 månader räknat från den tidpunkt då arbetsförhållandet upphörde**. Ett sommarvikariat för viss tid avbryter inte perioden på nio månader.

Om arbetsgivaren har både deltidanställda i arbetsförhållande och uppsagda personer som omfattas av 9 månaders skyldigheten att återanställa står de deltidanställda först i tur när arbete erbjuds.

B. Lönebestämmelser

Nedan följer ett kort sammandrag av hur studerande, studieplatssökande, praktikanter, läroavtalselever, sommaranställda och skolelever avlönas. En tabell baserad på lagen om unga arbetstagare beträffande begränsningar i fråga om att låta minderåriga utföra arbete finns i slutet av promemorian.

Obligatorisk praktik

På farmacielevers praktik tillämpas kollektivavtalet för farmaceutisk personal. Lönen för obligatorisk praktik är 1 061 euro i månaden.

Farmacistuderande

Enligt kollektivavtalet för arbetstagare på apotek bestäms arbets- och lönevillkoren även för farmacistuderande som inte är i obligatorisk praktik, ifall den studerande inte har rätt att arbeta som farmaceut. Minimilönen är praktikantlönen i lönegrupp II (1 376 euro/månad).

Lönen till provisorsstuderande som har avlagt farmaceutexamen fastslås enligt farmaceuternas lönetabell. Finlands Farmaciförbund publicerar årligen sin rekommendation om studerandes löner. Apotekens Arbetsgivarförbund förhandlar inte om rekommendationen i fråga. Apotekaren överväger om den eventuellt följs.

Läroavtalselev

På arbets- och lönevillkoren för en läkemedelsarbetar-/läkemedelsteknikerelev som ingått läroavtal tillämpas kollektivavtalet för arbetstagare på apotek. Lönen är 1 376 euro/månad.

Lön betalas för tiden för arbetsundervisning och arbetspraktik. För teoriperioderna behöver man inte betala lön. Enligt semesterlagen likställs teoriperioderna dock med arbetsdagar vid intjäningen av semester.

Skolelev

Till elev i grundskola, gymnasium eller yrkesläroanstalt kan man betala skolelevs lön (1 133 euro/månad).

- Den kan betalas i 2,5 månader för en eller flera perioder.
- Den två veckor långa arbetsperioden inom ramen för sommarpraktikprogrammet "Lär känna arbetslivet och tjäna en slant" förkortar den tid för vilken skolelevs lön betalas.
- Sedan en skolelev arbetat i 2,5 månader fastslås lönen beroende på arbetet enligt lönen till bud eller praktikant.

C. Introduktion av unga sommarvikarier

Introduktion av arbetsplatsen och arbetshandledning bildar en helhet i fråga om introduktionen. Lagen om arbetssäkerhet betonar arbetsgivarens ansvar för introduktionen. Skyldigheten att introducera gäller alla arbetstagare oberoende av anställningens längd.

Betydelsen av en mångsidig och täckande introduktion poängteras hos sommarvikarier. Deras kunskaper och färdigheter att fungera i en arbetsomgivning är inte de samma som hos dem som arbetat en längre tid.

Det är bra att på förhand planera introduktionen. Det lönar sig att göra upp en minneslista över introduktionen (vilka frågor presenteras, i vilket skede och vem gör det).

I introduktionen och i handledningen för arbetet är det bra att ta upp följande saker:

Avsikten med arbetet

- För sommarvikarierna berättar man först varför hans/hennes arbetsuppgift är viktig och vilken betydelse det har för såväl arbetsplatsen som för kunderna.

Allmänna handlingssätt och anvisningar

- Gå igenom praktiska frågor allt från nycklar till arbetskläder och frågor i anslutning till måltider och pauser.

De grundläggande frågorna om anställningen

- Upprepa frågor i om lönen och arbetstiden samt andra frågor och spelregler i anslutning till anställningen, såsom hur man ska förfara vid sjukdom (till vem man ska meddela och hur man meddelar).

Kontaktuppgifter

- Presentera först för den unga arbetstagaren de närmaste arbetskamraterna och varifrån man får råd och stöd samt vid behov hjälp.

Arbetsuppgiftens innehåll

- I handledningen för arbetet presenteras alla de saker som är viktiga i arbetet. Ta upp alla delar och skeden i uppgiften. Berätta och visa hur saker utförs och motivera också varför det är viktigt att handla på ett visst sätt eller nå ett visst resultat.

Maskiner och arbetsredskap i ett apotek

- För en ung arbetstagare ska man också visa de maskiner och arbetsredskap som behövs i arbetet och visa hur man använder dem tryggt och säkert.

Kunskaper och kompetens

- Berätta för den unga arbetstagaren det han/hon behöver veta och varifrån man får veta mera. Det är bra att ta reda på vad sommarvikaren redan kan och vad han/hon borde kunna.

Uppföljning och feedback

- Berätta hur man följer med arbetet och hur man kan få feedback. Berätta också vid vilka saker man mest fäster uppmärksamhet.

Eventuella faror och riskfritt arbete

- Man berättar om sådana faror som kan orsaka skador för en själv och andra. Behandla de störningar och faror som man kan förutse och hur man kan undvika dem. Berätta hur man ska göra om en farlig situation uppstår.
- Här är det också bra att betona betydelsen av arbetstagarens egen verksamhet, att uppgiften utförs säkert och bra.

Källa: Arbetskyddscentralen

Lönebikostnader betalas enligt följande i olika åldersgrupper:

	Olycksfallsförsäkring	Grupplivs-försäkring	Socialskyddsavgifter	Arbetslöshetsförsäkr.	ArPL
14–15-åringar	x	x			
16 år - under 17 år	x	x	x		
17 år - under 18 år	x	x	x	x	
18 år fyllda	x	x	x	x	x
65 år - under 68 år	x	x	x		x
68 år fyllda	x	x			

UNGA ARBETSTAGARE

	14 år eller fyller 14 samma år	15 - 17 år	Anmärkning
Arbets- eller läroavtal ingås	med förmyndaren/ med hans samtycke	med arbetstagaren	
Arbetsavtalets längd	1. högst ½ av lovet i fråga 2. under skoltid tillfälligt eller annars kortvarigt arbete	ingen begränsning	
Arbetets art	lätt arbete som inte hindrar skolgången	ingen begränsning	Vissa förbjudna och farliga arbeten (För-ordn. och Arbetsministeriets beslut)
	Arbetet får aldrig vara skadligt för den ungas fysiska eller psykiska utveckling eller kräva oskäliga ansträngningar med hänsyn till den ungas ålder och krafter		
Läkarundersökning (på arbetsgivarens bekostnad)	inom en månad		
	Behövs inte om: <ul style="list-style-type: none"> - arbetet är lätt affärs- eller kontorsarbete eller annat därmed jämförbart arbete - arbetsavtalet ingås för högst 3 månader - den unga arbetstagaren har läkarintyg som inte är äldre än 1 år 		
Ordinarie arbetstid	7 timmar i dygnet 35 timmar i veckan	som för vuxna	Maximiarbetstid 9 h/dygn och 48 h/vecka
	Läroavtalselevs arbetstid + skoltid högst 40 timmar		
Läropliktig persons arbetstid under skoltid	1) högst 7 timmar/ledig dag 2) högst 2 timmar/skoldag		Skoldagen och arbetstiden får inte tillsammans överstiga 8 timmar och veckoarbetstiden 12 timmar
Övertidsarbete - i dygnet - i veckan	inte tillåtet	högst 9 h/dygn och upp till 48 h totalarbetstid i veckan	Maximum 80 övertidstimmar i året och med undantagstillstånd dessutom 40 timmar (tot. maximum 120 timmar)
Nödarbete	inte tillåtet	högst 9 h/dygn och upp till 48 h totalarbetstid i veckan	Om 18 år fyllda inte står till förfogande
Arbetstidens förläggning	klockan 8 – 20 (av vägande skäl: kl. 6-20)	klockan 6 – 22 (praktik: kl. 24)	
Matrast	30 minuter om arbetstiden är över 4 timmar 30 minuter		Bestämmelser i kollektivavtalet som avviker från arbetstidslagen får tillämpas på unga arbetstagare
Dygnsvila (utan avbrott)	14 timmar	12 timmar	
Ledighet per vecka	38 timmar	38 timmar	
Förteckning	antecknas, om arbetsavtalet ingås tills vidare eller för minst 2 månader		